

יהודה שפרר - שפרר אדריכלים
yehuda@schwartz-arch.co.il

אחרי הסככה המרחבית

המאמצים למצוא את הסככה האידיאלית לשיכון הפרות נמשכים בכל הזורות. בשטח וגם באקדמיה בוחנים את המבנה שיייתן תנאים הולמים לפרות בחורף ובקיץ וגם יאפשר תפעול נוח ויקטין את כמות העבודה. באוניברסיטה החקלאית המובילה בהולנד מיישמים ניסיונות אלה גם בשטח. יהודה שפרר, מתכנן מבני רפת ותיק, מביא את החדשות בנושא

להאכיל פרות במנות TMR בתוך אבוסים ניידים כאלה, מפוזרים בסככת הרפת?

פיתוח רעיון של האבסה באבוסים ניידים. ישנם כאלה בשימוש בשדות הירוקים של אירופה ולמה לא להאכיל פרות במנות TMR בתוך אבוסים ניידים כאלה, מפוזרים בסככת הרפת?

את האבוסים אפשר להזין מחוץ לסככה ואף בתוך הסככה על ידי השימוש במארז Big Bag. כל מתקן יוכל להאכיל כ-14 פרות. כבר אין צורך בשום במדרך בטון - כאשר מסביב לאבוס הנייד, השטח נעשה רטוב מזיזים את האבוס למקום אחר. פשוט אין יותר דרכי האבסה ומדרכים מבטון לפרה כחלק מהסככה וזה חיסכון אדיר!

כון שבסככה הכוללת שכבר קיימת ברפת עין חרוד (איחוד) משנת 1987 - כאשר החליפה את המבנה הקורל הנפוץ דאז - ישנם חסרונות שאולי אפשר גם להתגבר עליהם במסגרת שיטת השיכון הזאת, הנפוצה היום בישראל. אבל אנחנו רוצים להתקדם ואכן, בשיתוף פעולה עם אנשי האוניברסיטה החקלאית בהולנד Wageningen חלמנו על הסככה העתידית - פשוט סככה ללא משטחי בטון בכלל.

בהתחלה חיפשנו דרכים להחליף את אופן האבסה המקובלת ולבטל את העגלה שמחלקת מזון לאורך האבוסים המקורים. ישנם פתרונות פשוטים ומעניינים שמאפשרים להגיש לפרה אוכל טרי על גבי מסוע, בכל שעה, מתוך מכל אחסון ביניים בקצה הסככה. אבל עדיין מיקום האבוס הוא קבוע ולכן יש צורך במדרך בטון לפרות. המשכנו והגענו אל פיתוח רעיון של האבסה באבוסים ניידים. ישנם כאלה בשימוש בשדות הירוקים של אירופה (ראה תמונה) ולמה לא

מילוי האבוס באמצעות מסוע

אבוס פנימי ברפת בדנמרק

אבוס נייד בשטח

מאריזי בליל לחולבות

אולי שטח רב לפרה אבל עלות הבנייה היא רק כ-50% מעלות בניית סככה "סטנדרטית" וזה ללא התחשבנות בעובדה שלא צריך לבנות ולהפעיל מערכות לטיפול בזבל. כאן הזבל מטופל בתוך הסככה וייהפך ל"סמי קומפוסט", שהמהווה מקור הכנסה נכבד נוסף לרפת. בינתיים לומדים איך לתחזק את הסככה - הרי באירופה קשה יותר - אבל אין ספק שאנחנו בכוון אל הסככה העתידית שאחרי הסככה המרחבית.

עד שנמצא משהו עוד יותר טוב. ■

בשלב זה כבר היינו אחרי ניסוי שיוון פרות בסככת חממה ועל מנת להשלים את התמונה, ראינו בדמיוננו חממה עם גגות נפתחים ורשתות הצללה, מעל לשטח רביצה שעובר קלטור וטיפול נוסף (באירופה) על מנת להבטיח מרבץ יבש ומתאים לפרה.

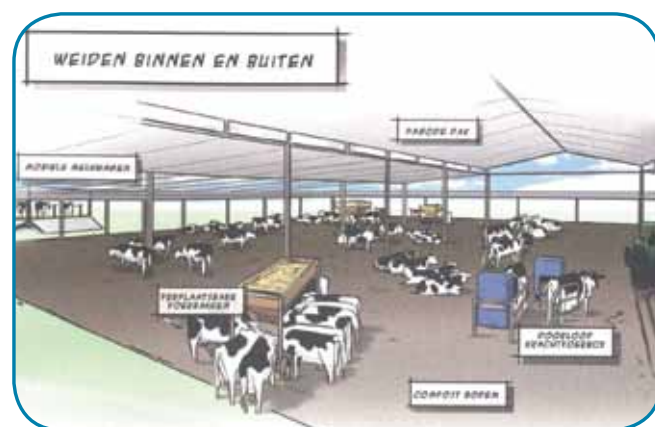
בכל זאת - עוד נקודה על הסככה המרחבית. היא מחייבת שתי דרכי האבסה מקורים אשר נמצאים באזור הנמוך של הסככה ויותר חשופות לרוחות, גשם (בתקווה) ושמש. מערך האכלת הפרות מוסיף לפחות 5 מ"ר לפרה למבנה, שניתן לחסוך !

בנוסף במתכון התכנוני המוצע לסככה המרחבית, קשה לחבר לסככת הרביצה את החצר הפתוחה החשובה כל כך לפרה, בעיקר בקיץ. בתמונה שהוכנה ב-2009 ונכללה בספר שפורסם בהולנד, אפשר לראות פרות שאוכלות מתוך אבוסים ניידים, תאי האבסה לתוספות עם יציאה קדמית לשיפור תנועת הפרות דרך המערכת, רובוט, קלטור, מכון חליבה נייד ועוד.

באוגוסט 2010 נחנכה הרפת הראשונה מדגם זה, 5,000 מ"ר חממה לשיכון 200 פרות.

הולנד 2010 - סככה מרחבית

חזון בשנת 2009